

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫ» РҚБ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

РОО «НАЦИОНАЛЬНОЙ
АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»

THE BULLETIN

OF THE ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

3 (415)

MAY – JUNE 2025

ALMATY, NAS RK

EDITOR-IN-CHIEF:

ABYLKASSIMOVA Alma Yesimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, Director of the Center for the Development of Pedagogical Education, Head of the Department of Methods of Teaching Mathematics, Physics and Computer Science at Abai KazNPU (Almaty, Kazakhstan), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191275199>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2076124>.

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

SEMBIEVA Lyazzat Myktybekovna, Doctor of Economics, Professor of the Eurasian National University (Astana, Kazakhstan), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57194226348>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/38875302>.

EDITORIAL BOARD:

RICHELLE Marynowski, PhD in Education, Professor, Faculty of Education, University of Lethbridge, (Alberta, Canada), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57070452800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/16130920>.

SHISHOV Sergey Evgenievich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy and Psychology of Professional Education, Moscow State University of Technology and Management named after K. Razumovsky (Moscow, Russia), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191518233>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2443966>.

ABILDINA Saltanat Kuatovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Karaganda University named after E.A. Buketov (Karaganda, Kazakhstan), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56128026400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/4131549>.

RYZHAKOV Mikhail Viktorovich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the Russian Academy of Education, Editor-in-Chief of the journal “Standards and Monitoring in Education” (Moscow, Russia), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6602245542>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/13675462>.

BULATBAEVA Kulzhanat Nurymzhanovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Chief Researcher of the National Academy of Education named after Y. Altynsarin (Astana, Kazakhstan), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202195074>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/40173122>.

PETR Hájek, PhD, Unicorn University, Associate Professor, Department of Finance, (Czech Republic), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=35726855800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/672404>.

JUMAN Jappar, Doctor of Economics, Professor, Honorary Academician of NAS RK, Honored Worker of Kazakhstan, Director of the Center for International Applied Research Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan) <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59238481900>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56658765400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/60977874>.

LUKYANENKO Irina Grigorievna, Doctor of Economics, Professor, Head of Department of the National University of Kyiv-Mohyla Academy (Kyiv, Ukraine), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189348551>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/939510>.

YESIMZHANOVA Saira Rafihevna, Doctor of Economics, Professor of the University of International Business (Almaty, Kazakhstan), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56499485500>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/45951098>.

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty).

The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan **No. 16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *«publication of the results of new achievements in the field of fundamental sciences»*

Periodicity: 6 times a year.

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2025

БАС РЕДАКТОР:

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры, Абай атындағы ҚазҰПУ математика, физика және информатиканы оқыту әдістемесі кафедрасының меңгерушісі (Алматы, Қазақстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191275199>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2076124>.

БАС РЕДАКТОРДЫҢ ОРЫНБАСАРЫ:

СЕМБИЕВА Ләззат Мықтыбекқызы, экономика ғылымдарының докторы, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры (Астана, Қазақстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57194226348>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/38875302>.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

РИШЕЛЬ Мариновски, білім беру саласындағы PhD, Летбридж университеті педагогика факультетінің профессоры, (Альберта, Канада), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57070452800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/16130920>.

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, К.Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің кәсіби білім беру педагогикасы және психологиясы кафедрасының меңгерушісі (Мәскеу, Ресей), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191518233>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2443966>.

ӘБІЛДИНА Салтанат Қуатқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің педагогика кафедрасының меңгерушісі (Қарағанды, Қазақстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56128026400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/4131549>.

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ресей білім академиясының академигі, «Білім берудегі стандарттар мен мониторинг» журналының бас редакторы (Мәскеу, Ресей), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6602245542>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/13675462>.

БОЛАТБАЕВА Күлжанат Нұрымжанқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының бас ғылыми қызметкері (Астана, Қазақстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202195074>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/40173122>.

ПЕТР Хайек, PhD, Юникорн университеті, Қаржы департаментінің қауымдастырылған профессоры (Чех Республикасы), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=35726855800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/672404>.

ЖҰМАН Жаппар, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстанның Еңбек сіңірген қайраткері, ҚР ҰҒА құрметті академигі, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Халықаралық қолданбалы зерттеулер орталығының директоры (Алматы, Қазақстан). <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59238481900>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56658765400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/60977874>.

ЛУКЬЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, «Киево-Могилянская академия» ұлттық университеті кафедрасының меңгерушісі (Киев, Украина), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189348551>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/939510>.

ЕСІМЖАНОВА Сайра Рафихқызы, экономика ғылымдарының докторы, Халықаралық бизнес университетінің профессоры (Алматы, Қазақстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56499485500>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/45951098>.

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы РҚБ-нің Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.).

Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Такырыптық бағыты: *«іргелі ғылым салалары бойынша жаңа жетістіктердің нәтижелерін жариялау»*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ, 2025

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, директор Центра развития педагогического образования, заведующая кафедрой методики преподавания математики, физики и информатики КазНПУ им. Абая (Алматы, Казахстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191275199>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2076124>.

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА:

СЕМБИЕВА Ляззат Мыктыбековна, доктор экономических наук, профессор Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева (Астана, Казахстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57194226348>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/38875302>.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

РИШЕЛЬ Мариновски, PhD в области образования, профессор факультета педагогики Летбриджского университета, (Альберта, Канада), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57070452800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/16130920>.

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики и психологии профессионального образования Московского государственного университета технологий и управления имени К. Разумовского (Москва, Россия), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191518233>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2443966>.

АБИЛЬДИНА Салтанат Куатовна, доктор педагогических наук, профессор, заведующая кафедрой педагогики Карагандинского университета имени Е.А. Букетова (Караганда, Казахстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56128026400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/4131549>.

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии образования, главный редактор журнала «Стандарты и мониторинг в образовании» (Москва, Россия), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6602245542>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/13675462>.

БУЛАТБАЕВА Кулжанат Нурымжановна, доктор педагогических наук, профессор, главный научный сотрудник Национальной академии образования имени Ы. Алтынсарина (Астана, Казахстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202195074>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/40173122>.

ПЕТР Хайек, PhD, университет Юникорн, ассоциированный профессор Департамента финансов, (Чешская Республика), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=35726855800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/672404>.

ЖУМАН Жаппар, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель Казахстана, почетный академик НАН РК, директор Центра Международных прикладных исследований Казахского национального университета им. аль-Фараби (Алматы, Казахстан) <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59238481900>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56658765400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/60977874>.

ЛУКЬЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189348551>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/939510>.

ЕСИМЖАНОВА Сайра Рафихевна, доктор экономических наук, профессор Университета международного бизнеса (Алматы, Казахстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56499485500>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/45951098>.

«Вестник РОО «Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы).

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: «публикация результатов новых достижений в области фундаментальных наук».

Периодичность: 6 раз в год.

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан», 2025

CONTENTS

PEDAGOGY

A. Abdrassilov, Y. KuandykPHOTOGRAMMETRY TECHNOLOGIES IN DEVELOPING STUDENTS
SPATIAL THINKING IN ART SCULPTURE EDUCATION.....17**E. Abdrashova, Z. Kobeyeva, Zh.Kemelbekova**ARTIFICIAL INTELLIGENCE: INFLUENCE ON THE PROFESSIONAL
AND METHODOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE COMPUTER
SCIENCE TEACHERS.....33**A.M. Abdykhalykova, B.H. Kussanova, A. Daurenkyzy**MEDIA LITERACY THROUGH CRITICAL READING IN ENGLISH
LANGUAGE TEACHING.....48**A. Abylkassymova, N. Zhumabay, A. Umiralkhanov, L. Zhumalieva**DIGITAL TECHNOLOGIES AS THE BASIS FOR EFFECTIVE EDUCATION
IN THE “SCHOOL – PEDAGOGICAL UNIVERSITY” COMPLEX.....63**K.N. Arinova**FORMATION OF DIGITAL COMPETENCIES OF FUTURE SPECIAL
EDUCATORS IN THE CONTEXT OF DIGCOMPEDU.....86**A.A. Isaeva, S.V. Ananyeva, L.N. Demchenko**RESEARCH COMPETENCE WHEN WORKING WITH THE TEXT OF THE
STORY OF K. PAUSTOVSKY «KARABUGAZ».....104**G.Z. Iskakova, E. Teleuova**KAZAKH SOCIETY THROUGH THE PRISM OF THE WORKS
OF MÄSHHÜR ZHÜSIP KÖPEEV.....118**A.E. Karymsakova, G.M. Abildinova, Zh.S. Kazhiakparova**THE IMPACT OF USING THE «NIMBLE FINGERS» ELECTRONIC
APPLICATION ON THE DEVELOPMENT OF GRAPHOMOTOR SKILLS
IN PRESCHOOLERS.....133**Sh.U. Laiskhanov, Zh. Nurmagambetuly, B. Gönençgil**THE CURRENT STATE AND POSSIBILITIES OF USING SPACE
IMAGERY IN SCHOOL GEOGRAPHY.....146**S. Myrzaliyeva, S. Mizanbekov, E. Lomova**SUBJECT - LANGUAGE INTEGRATION AS A TOOL FOR THE
FORMATION OF PLURILINGUAL COMPETENCE OF STUDENTS.....162

N.B. Nabi, R.S. Rakhmetova

THE ROLE OF ARTICULATION IN DEVELOPING STUDENTS
SPEECH CULTURE.....179

A. Nuradinova

DEVELOPING GLOBAL COMPETENCIES IN THE MULTILINGUAL
ENVIRONMENT OF KAZAKHSTAN'S HIGHER EDUCATION.....202

G. Ozharova, Sh. Akbayeva

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE INTEGRATION OF SPECIALIZED
DESIGN DISCIPLINES INTO ART AND PEDAGOGICAL EDUCATION
IN FINLAND AND KAZAKHSTAN.....221

B.D. Orazov, Zh. Sydykova, E.Tasbolat

METHODOLOGICAL FEATURES OF THE ORGANIZATION OF
LABORATORY WORK ON VIRTUAL PROGRAMS FOR FUTURE
PHYSICS TEACHERS.....237

T.M. Sadykov, G.T. Kokibasova, Z.O. Unerbaeva

THE FEATURES OF THE APPLICATION OF THE CASE STUDY
METHOD IN CHEMISTRY AND BIOLOGY LESSONS.....253

L.E. Sapartayeva

PEDAGOGICAL POSSIBILITIES OF USING THE WORKS
OF KAZAKH POETS AND ZHYRAU.....269

K. Temirkhanova, B. Baimukhanbetov, G. Myshbayeva

DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC AND COMMUNICATION SKILLS
OF TEACHERS OF FUTURE PRESCHOOL ORGANIZATIONS.....281

U. Tuyakova, A. Orynbekova, L. Alekeshova

FORMATION OF EMOTIONAL AND SOCIAL INTELLIGENCE OF FUTURE
TEACHERS IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF UNIVERSITIES.....300

G.Sh. Shaikhislamova, K.A. Avsydykova, O. Zengin

THE READINESS OF FUTURE SOCIAL WORKERS TO FORMATION
PROFESSIONAL COMPETENCIES AT THE UNIVERSITY.....315

G. Shubayeva, T. Bersugirova, R. Baimukhamet

FEATURES OF HEALTHCARE COMPETENCIES OF CHILDREN
WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS.....335

ECONOMICS

A.M. Abdullaev, M.B. Kadyrova, A.A. Kuralbaev THE IMPACT OF MODERNIZATION OF LOCAL GOVERNMENT ON THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF REGIONS.....	349
S. Aldeshova, A. Kazhmukhametova, K. Utepkaliyeva ORGANIZATION OF AUDIT OF RAILWAY FREIGHT BUSINESS PROCESSES IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION.....	371
A. Akhmetov, L. Omarbakiyev, E. Aynabekov EFFECTIVE RISK MANAGEMENT MODEL FOR SMALL BUSINESS LENDING IN KAZAKHSTAN: INTERNATIONAL PRACTICES.....	391
N.S. Dosmaganbetov, A.A. Alshanskaya, E.K. Zhakupov VISION OF THE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL CLUSTERS IN THE REGIONS OF KAZAKHSTAN: DOMESTIC AND FOREIGN EXPERIENCE.....	408
Zh. Yerzhanova, A. Dossanova, A. Tapalova PROVIDING THE AGRICULTURAL MARKET WITH YOUNG SPECIALISTS: PROBLEMS AND SOLUTIONS.....	426
R.A. Yesbergen, N.M. Sherimova, A. Azimkhan THE PROBLEM OF POVERTY IN KAZAKHSTAN AND MEASURES TO REDUCE IT.....	439
A. Yesmurzayeva, A. Kozhakhmetova, A. Anarkhan RENEWABLE ENERGY SOURCES IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN: CASE STUDY ANALYSIS AND DEVELOPMENT PROSPECTS.....	453
Y.B. Zhangazinov, N.E. Yermek, L.I. Kusainova IMPROVEMENT OF THE HEALTHCARE HUMAN RESOURCE MANAGEMENT SYSTEM IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN: PROBLEMS, PROSPECTS, AND SOLUTIONS.....	472
G.M. Zhiyenbayeva, A.M. Berzhanova, F.K. Mukhambetkalieva DIGITAL TRANSFORMATION OF ENTERPRISES AND ITS IMPACT ON THE DEMAND FOR NEW PROFESSIONS IN THE WEST KAZAKHSTAN REGION.....	489
J. Juman, A.V. Khamzayeva, Zhai Xuan COOPERATION BETWEEN CHINA, RUSSIA AND CENTRAL ASIAN COUNTRIES IN THE NATURAL GAS SECTOR.....	509

B.M. Zhurynov, A.F. Tsekhovoy

ANALYSIS OF MODELS AND METHODS OF PROJECT
MANAGEMENT IN LARGE ORGANIZATIONS
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....525

M.A. Kanabekova, L.A. Medukhanova., S.N. Abieva

WAYS TO INCREASE THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS
OF KAZAKHSTAN'S ECONOMY.....537

M. Konyrbekov, A.B. Bekmukhametova, K.S. Daurenbekova

ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE FINANCIAL
TECHNOLOGIES IN THE CONTEXT OF FINANCIAL MARKET
DIGITALIZATION.....553

G.Y. Maulenkulova, A.M. Appazova, A.A. Mutaliyeva

IMPROVING TAXATION OF PRIVATE INVESTORS IN THE STOCK
MARKET OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....568

A.O. Syzdykova

COMPARISON OF METHODS USED TO DETERMINE THE
BRAND VALUE OF AN ENTERPRISE.....589

Hongge Jia, G.J. Tayauova, N. Ketenci

OPPORTUNITIES FOR THE DEVELOPMENT
OF ENTREPRENEURIAL STRUCTURES IN THE AGRO-INDUSTRIAL
SECTOR OF KAZAKHSTAN.....602

МАЗМҰНЫ

ПЕДАГОГИКА

А.И. Абдрасилов, Е. Қуандық

КӨРКЕМ МҮСІНДІК БІЛІМ БЕРУДЕ СТУДЕНТТЕРДІҢ КЕҢІСТІКТІК
ОЙЛАУЫН ДАМУДАҒЫ ФОТОГРАММЕТРИЯ
ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ.....17

Э.Т. Абдрашова, З.С. Кобеева, Ж.С. Кемельбекова

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ: БОЛАШАҚ ИНФОРМАТИКА
МҰҒАЛІМДЕРІНІҢ КӘСІБИ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІНЕ
ӘСЕРІ.....33

А.М. Абдыхалыкова, Б.Х. Құсанова, А. Дәуренқызы

АҒЫЛШЫН ТІЛІН СЫНИ ОҚУ АРҚЫЛЫ ОҚЫТУДАҒЫ МЕДИА
САУАТТЫЛЫҚ.....48

А.Е. Әбілқасымова, Н. Жұмабай, А.Н. Умиралханов, Л.Д. Жумалиева

ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР «МЕКТЕП – ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫ» КЕШЕНІНДЕ ТИІМДІ БІЛІМ БЕРУДІҢ НЕГІЗІ
РЕТІНДЕ.....63

К.Н. Аринова

DIGCOMPEDU КОНТЕКСТІНДЕ БОЛАШАҚ АРНАЙЫ ПЕДАГОГТАРДЫҢ
ЦИФРЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТЕРІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ.....86

А.А. Исаева, С.В. Ананьева, Л.Н. Демченко

К. ПАУСТОВСКИЙДІҢ «ҚАРАБҰҒАЗ» ПОВЕСІНІҢ МӘТІНІМЕН
ЖҰМЫС ІСТЕУ КЕЗІНДЕГІ ЗЕРТТЕУ ҚҰЗЫРЕТІ.....104

Ғ.З. Искакова, Э.Т. Телеуова

ҚАЗАҚ ҚОҒАМЫ МӘШҰР ЖҮСІП КӨПЕЕВ ШЫҒАРМАЛАРЫ
ПРИЗМАСЫ АРҚЫЛЫ.....118

А.Е. Карымсакова, Г.М. Абильдинова, Ж.С. Кажиякпарова

«ЕПТІ САУСАҚТАР» ЭЛЕКТРОНДЫ ҚОСЫМШАСЫН ҚОЛДАНУДЫҢ
МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ ГРАФОМОТОРЛЫҚ
ДАҒДЫЛАРЫН ДАМУДАҒЫ ӘСЕРІ.....133

Ш.У. Лайсханов, Ж. Нұрмағамбетұлы, В. Gönençgil

МЕКТЕП ГЕОГРАФИЯСЫНДА ҒАРЫШТЫҚ ТҮСІРІЛІМДЕРДІ
ПАЙДАЛАНУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ МЕН МҮМКІНДІКТЕРІ.....146

С. Мырзалиева, С. Мизанбеков, Е. Ломова.

ПӘНДІК-ТІЛДІК ИНТЕГРАЦИЯ СТУДЕНТТЕРДІҢ КӨПТІЛДІЛІК
ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ.....162

Н.Б. Нәби, Р.С. Рахметова

ОҚУШЫЛАРДЫҢ СӨЙЛЕУ МӘДЕНИЕТІН ДАМУДА
Артикуляцияның алатын рөлі.....179

А. Нұрадинова

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖОҒАРЫ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ КӨПТІЛДІ
ОРТАДА ЖАҒАНДЫҚ ҚҰЗЫРЕТТЕРДІ ДАМУ.....202

Г.М. Ожарова, Ш.А. Ақбаева

ФИНЛЯНДИЯ МЕН ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ КӨРКЕМ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
БІЛІМ ЖҮЙЕСІНІҢ ДИЗАЙН САЛАСЫНДАҒЫ АРНАЙЫ ПӘНДЕРДІ
ИНТЕГРАЦИЯЛАУДЫҢ САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУЫ.....221

Б.Д. Оразов, Ж.К. Сыдыкова, Е.Б. Тасболат

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДА МОЛЕКУЛАЛЫҚ
ФИЗИКАДАН ВИРТУАЛДЫ ЗЕРТХАНАЛЫҚ ЖҰМЫСТАРДЫ
ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ ӘДІСТЕМЕСІ.....237

Т.М. Садыков, Г.Т. Кокибасова, З.О. Унербаева

ХИМИЯ ЖӘНЕ БИОЛОГИЯ САБАҚТАРЫНДА CASE-STUDY ӘДІСІН
ҚОЛДАНУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....253

Л. Сапартаева

ҚАЗАҚ АҚЫН-ЖЫРАУЛАРЫНЫҢ ШЫҒАРМАЛАРЫН
ПАЙДАЛАНУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МҮМКІНДІКТЕРІ.....269

К.Ш. Темирханова, Б. Баймуханбетов, Г.М. Мышбаева

БОЛАШАҚ МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ҰЙЫМ ПЕДАГОГТЕРІНІҢ ҒЫЛЫМИ
КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ДАҒДЫЛАРЫН ДАМУ.....281

У.Ж. Туякова, А.С. Орынбекова, Л.Б. Алекешова

ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНЫҢ БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНДЕ БОЛАШАҚ
ПЕДАГОГТЕРДІҢ ЭМОЦИОНАЛДЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК
ИНТЕЛЛЕКТІСІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ.....300

Г.Ш. Шайхисламова, К.А. Авсыдыкова, О. Зенгин

ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНДА БОЛАШАҚ ӘЛЕУМЕТТІК
ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУҒА
ДАЙЫНДЫҒЫ.....315

Ғ. Шубаева, Т. Берсүгірова, Р. Баймухамет

ЕРЕКШЕ БІЛІМ БЕРУ ҚАЖЕТТІЛІГІ БАР БАЛАЛАРДЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ
САҚТАУ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....335

ЭКОНОМИКА

- А.М. Абдуллаев, М.Б. Қадырова, А.А. Құралбаев**
ЖЕРГІЛІКТІ БАСҚАРУДЫ ЖАҢҒЫРТУДЫҢ ӨНІРЛЕРДІҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНА ӘСЕРІ.....549
- С. Альдешова, А. Кажмухаметова, К. Утепкалиева**
ЦИФРЛЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯ ЖАҒДАЙЫНДА ТЕМІРЖОЛ ЖҮК
ТАСЫМАЛЫ БИЗНЕС-ПРОЦЕСТЕРІНІҢ АУДИТІН ҰЙЫМДАСТЫРУ...371
- А. Ахметов, Л. Омарбакиев, Е. Айнабеков**
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ШАҒЫН БИЗНЕСКЕ НЕСИЕ БЕРУ ҮШІН
ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУДЫҢ ТИІМДІ МОДЕЛІ: ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ТӘЖІРИБЕ.....391
- Н.С. Досмаганбетов, А.А. Альшанская, Е.К. Жакупов**
ҚАЗАҚСТАН ӨНІРЛЕРІНДЕ АУМАҚТЫҚ КЛАСТЕРЛЕРДІ ДАМУ
ПАЙЫМЫ: ОТАНДЫҚ ЖӘНЕ ШЕТЕЛДІК ТӘЖІРИБЕ.....408
- Ж. Ержанова, А. Досанова, А. Тапалова**
АГРАРЛЫҚ НАРЫҚТЫ ЖАС МАМАНДАРМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ:
МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН ШЕШІМДЕРІ.....426
- Р.Ә. Есберген, Н.М. Шеримова, А. Азимхан**
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ КЕДЕЙЛІК МӘСЕЛЕСІ ЖӘНЕ ОНЫ ТӨМЕНДЕТУ
ШАРАЛАРЫ.....439
- А. Есмұрзаева, А. Қожахметова, А. Анархан**
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЖАҢАРТЫЛАТЫН ЭНЕРГИЯ
КӨЗДЕРІ: КЕЙС-ТАЛДАУ ЖӘНЕ ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....453
- Е.Б. Жангазинов, Н.Е. Ермек, Л.И. Кусаинова**
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ
ЖҮЙЕСІНІҢ КАДРЛЫҚ РЕСУРСТАРЫН БАСҚАРУДЫ ЖЕТІЛДІРУ:
МӘСЕЛЕЛЕР, ПЕРСПЕКТИВАЛАР ЖӘНЕ ШЕШУ ЖОЛДАРЫ.....472
- Г.М. Жиенбаева, А.М. Бержанова, Ф.К. Мухамбеткалиева**
БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ӨНІРІНДЕГІ КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ЦИФРЛЫҚ
ТРАНСФОРМАЦИЯСЫ ЖӘНЕ ЖАҢА МАМАНДЫҚТАРҒА ДЕГЕН
СҰРАНЫСҚА ӘСЕРІ.....489
- Ж. Жұман, Ә.У. Хамзаева, Чжай Сюань**
ҚЫТАЙ, РЕСЕЙ ЖӘНЕ ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЕЛДЕРІ АРАСЫНДАҒЫ
ТАБИҒИ ГАЗ СЕКТОРЫНДАҒЫ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ.....509

Б.М. Жұрынов, А.Ф. Цеховой

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ІРІ ҰЙЫМДАРЫНДАҒЫ
ЖОБАЛАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ ҮЛГІЛЕРІ МЕН ӘДІСТЕРІН
ТАЛДАУ.....525

М.А. Қанабекова, Л.А. Медуханова, С.Н. Абиева

ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ
ТАРТЫМДЫЛЫҒЫН АРТТЫРУ ЖОЛДАРЫ.....525

М.Ж. Қонырбеков, А.Б. Бекмухаметова, Қ.С. Дауренбекова

ҚАРЖЫ НАРЫҒЫНЫҢ ЦИФРАНДЫРЫЛУЫ ЖАҒДАЙЫНДА
ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ
ДАМУЫН ТАЛДАУ.....541

Г.Е. Мауленкулова, А.М. Аппазова, А.А. Муталиева

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚОР НАРЫҒЫНДА ЖЕКЕ
ИНВЕСТИТОРЛАРҒА САЛЫҚ САЛУДЫ ЖЕТІЛДІРУ.....556

А.О. Сыздықова

КӘСІПОРЫННЫҢ БРЕНД ҚҰНЫН БАҒАЛАУДА ҚОЛДАНЫЛАТЫН
ӘДІСТЕРДІ САЛЫСТЫРУ.....577

Цзя Хунгэ, Г.Ж. Таяуова, Н. Кетенджи

ҚАЗАҚСТАННЫҢ АГРОӨНЕРКӘСІПТІК САЛАСЫНДАҒЫ
КӘСІПКЕРЛІК ҚҰРЫЛЫМДАРДЫ ДАМУ МҮМКІНДІКТЕРІ.....590

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИКА

А.И. Абдрасилов, Е. КуандыкТЕХНОЛОГИИ ФОТОГРАММЕТРИИ В РАЗВИТИИ
ПРОСТРАНСТВЕННОГО МЫШЛЕНИЯ СТУДЕНТОВ В ПРОЦЕССЕ
ОБУЧЕНИЯ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ СКУЛЬПТУРЕ.....17**Э.Т. Абдрашова, З.С. Кобеева, Ж.С. Кемельбекова**ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ: ВЛИЯНИЕ НА ПРОФЕССИОНАЛЬНО-
МЕТОДИЧЕСКУЮ КОМПЕТЕНТНОСТЬ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ
ИНФОРМАТИКИ.....33**А.М. Абдыхалыкова, Б.Х. Кусанова, А. Дауренкызы**МЕДИАГРАМОТНОСТЬ ЧЕРЕЗ КРИТИЧЕСКОЕ ЧТЕНИЕ В
ПРЕПОДАВАНИИ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА.....48**А.Е. Абылкасымова, Н. Жумабай, А.Н. Умиралханов, Л.Д. Жумалиева**ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК ОСНОВА ЭФФЕКТИВНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ В КОМПЛЕКСЕ «ШКОЛА – ПЕДАГОГИЧЕС.....63**К.Н. Аринова**ФОРМИРОВАНИЕ ЦИФРОВЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ
СПЕЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ В КОНТЕКСТЕ DIGCOMPEDU.....86**А.А. Исаева, С.В. Ананьева, Л.Н. Демченко**ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКАЯ КОМПЕТЕНЦИЯ ПРИ РАБОТЕ С ТЕКСТОМ
ПОВЕСТИ К. ПАУСТОВСКОГО «КАРАБУГАЗ».....104**Г.З. Исакова, Э.Т. Телеуова**КАЗАХСКОЕ ОБЩЕСТВО СКВОЗЬ ПРИЗМУ ПРОИЗВЕДЕНИЙ
МАШХУР ЖУСУПА КОПЕЕВА.....118**А.Е. Карымсакова, Г.М. Абильдинова, Ж.С. Кажиякпарова**ВЛИЯНИЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЭЛЕКТРОННОГО ПРИЛОЖЕНИЯ «ЛОВКИЕ
ПАЛЬЧИКИ» НА РАЗВИТИЕ ГРАФОМОТОРНЫХ НАВЫКОВ
У ДОШКОЛЬНИКОВ.....133**Ш.У. Лайсханов, Ж. Нурмагамбетулы, В. Gönençgil**СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ
КОСМИЧЕСКИХ СНИМКОВ В ШКОЛЬНОЙ ГЕОГРАФИИ.....146**С. Мырзалиева, С. Мизанбеков, Е. Ломова**ПРЕДМЕТНО-ЯЗЫКОВАЯ ИНТЕГРАЦИЯ КАК ИНСТРУМЕНТ
ФОРМИРОВАНИЯ ПЛЮРИЛИНГВАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ
ОБУЧАЮЩИХСЯ.....162

Н.Б. Наби, Р.С. Рахметова

РОЛЬ АРТИКУЛЯЦИИ В РАЗВИТИИ РЕЧЕВОЙ КУЛЬТУРЫ

УЧАЩИХСЯ.....179

А. Нурадинова

РАЗВИТИЕ ГЛОБАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ В ПОЛИЯЗЫЧНОЙ

СРЕДЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ КАЗАХСТАНА.....202

Г.М. Ожарова, Ш.А. Акбаева

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ИНТЕГРАЦИИ СПЕЦИАЛЬНЫХ

ДИСЦИПЛИН СФЕРЫ ДИЗАЙНА В ХУДОЖЕСТВЕННО-

ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ ФИНЛЯНДИИ

И КАЗАХСТАНА.....221

Б.Д. Оразов, Ж.К. Сыдыкова, Е.Б. Тасболат

МЕТОДИКА ОРГАНИЗАЦИИ И ПРОВЕДЕНИЯ ВИРТУАЛЬНЫХ

ЛАБОРАТОРНЫХ РАБОТ ПО МОЛЕКУЛЯРНОЙ ФИЗИКЕ

В ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ВУЗАХ.....237

Т.М. Садыков, Г.Т. Кокибасова, З.О. Унербаева

ОСОБЕННОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ МЕТОДА CASE-STUDY НА УРОКАХ

ХИМИИ И БИОЛОГИИ.....263

Л. Сапартаева

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ

ПРОИЗВЕДЕНИЙ КАЗАХСКИХ ПОЭТОВ И ЖЫРАУ.....269

К.Ш. Темирханова, Б. Баймуханбетов, Г.М. Мышбаева

РАЗВИТИЕ НАУЧНЫХ КОММУНИКАТИВНЫХ НАВЫКОВ БУДУЩИХ

ПЕДАГОГОВ ДОШКОЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ.....281

У.Ж. Туякова, А.С. Орынбекова, Л.Б. Алекешова

ФОРМИРОВАНИЕ ЭМОЦИОНАЛЬНОГО И СОЦИАЛЬНОГО

ИНТЕЛЛЕКТА БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ

ПРОЦЕССЕ ВУЗОВ.....300

Г.Ш. Шайхисламова, К.А. Авсыдыкова, О. Зенгин

ГОТОВНОСТЬ К ФОРМИРОВАНИЮ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ

КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ РАБОТНИКОВ В ВУЗЕ.....315

Г. Шубаева, Т. Берсугирова, Р. Баймухамет

ОСОБЕННОСТИ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩИХ КОМПЕТЕНЦИЙ ДЕТЕЙ

С ОСОБЫМИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫМИ ПОТРЕБНОСТЯМИ.....335

ЭКОНОМИКА

- А.М. Абдуллаев, М.Б. Кадырова, А.А. Куралбаев**
ВЛИЯНИЕ МОДЕРНИЗАЦИИ МЕСТНОГО УПРАВЛЕНИЯ НА
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНОВ.....349
- С. Альдешова, А. Кажмухаметова, К. Утепкалиева**
ОРГАНИЗАЦИЯ АУДИТА БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫХ
ГРУЗОВЫХ ПЕРЕВОЗОК В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ
ТРАНСФОРМАЦИИ.....371
- А. Ахметов, Л. Омарбакиев, Е. Айнабеков**
ЭФФЕКТИВНАЯ МОДЕЛЬ УПРАВЛЕНИЯ РИСКАМИ ПРИ
КРЕДИТОВАНИИ МАЛОГО БИЗНЕСА В КАЗАХСТАНЕ:
МЕЖДУНАРОДНАЯ ПРАКТИКА.....391
- Н.С. Досмаганбетов, А.А. Альшанская, Е.К. Жакупов**
ВИДЕНИЕ РАЗВИТИЯ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫХ КЛАСТЕРОВ В РЕГИОНАХ
КАЗАХСТАНА: ОТЕЧЕСТВЕННЫЙ И ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ.....408
- Ж. Ержанова, А. Досанова, А. Тапалова**
ОБЕСПЕЧЕНИЕ АГРАРНОГО РЫНКА МОЛОДЫМИ СПЕЦИАЛИСТАМИ:
ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ.....426
- Р. Есберген, Н.М. Шеримова, А. Азимхан**
ПРОБЛЕМА БЕДНОСТИ В КАЗАХСТАНЕ И МЕРЫ ПО ЕЕ
СНИЖЕНИЮ.....439
- А. Есмурзаева, А. Кожаметова, А. Анархан**
ВОЗОБНОВЛЯЕМЫЕ ИСТОЧНИКИ ЭНЕРГИИ В РК: АНАЛИЗ КЕЙСОВ
И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ.....453
- Е.Б. Жангазинов, Н.Е. Ермек, Л.И. Кусаинова**
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ КАДРОВЫМИ
РЕСУРСАМИ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН:
ПРОБЛЕМЫ, ПЕРСПЕКТИВЫ И ПУТИ РЕШЕНИЯ.....472
- Г.М. Жиенбаева, А.М. Бержанова, Ф.К. Мухамбеткалиева**
ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ И ЕЁ ВЛИЯНИЕ
НА СПРОС НА НОВЫЕ ПРОФЕССИИ В ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКОМ
РЕГИОНЕ.....489
- Ж. Жуман, А.В. Хамзаева, Чжай Сюань**
СОТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ КИТАЕМ, РОССИЕЙ И СТРАНАМИ
ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ В СЕКТОРЕ ПРИРОДНОГО ГАЗА.....509

Б.М. Журынов, А.Ф. Цеховой

АНАЛИЗ МОДЕЛЕЙ И МЕТОДОВ ПРОЕКТНОГО УПРАВЛЕНИЯ
В КРУПНЫХ ОРГАНИЗАЦИЯХ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....252

М.А. Канабекова, Л.А. Медуханова, С.Н. Абиева

ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ
ЭКОНОМИКИ КАЗАХСТАНАМ.....537

М. Конырбеков, А.Б. Бекмухаметова, К.С. Дауренбекова

АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ФИНАНСОВЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ФИНАНСОВОГО
РЫНКА.....553

Г.Е. Мауленкулова, А.М. Аппазова, А.А. Муталиева

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ ЧАСТНЫХ
ИНВЕСТОРОВ НА ФОНДОВОМ РЫНКЕ РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН.....568

А.О. Сыздыкова

СРАВНЕНИЕ МЕТОДОВ, ИСПОЛЪЗУЕМЫХ ПРИ ОЦЕНКЕ СТОИМОСТИ
БРЕНДА ПРЕДПРИЯТИЯ.....589

Цзя Хунгэ, Г.Ж. Таяуова, Н. Кетенджи

ВОЗМОЖНОСТИ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКИХ СТРУКТУР В
АГРОПРОМЫШЛЕННОЙ ОТРАСЛИ КАЗАХСТАНА.....602

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ISSN 1991-3494
Volume 3. Number 415 (2025), 426–438

<https://doi.org/10.32014/2025.2518-1467.973>

FTAXP 06.77.02

ӨОЖ 331.538

© **Zh. Yerzhanova, A. Dossanova, A. Tapalova, 2025.**

West Kazakhstan Agrarian and Technical University named after Zhangir
khan, Uralsk, Kazakhstan.
E-mail: Dosalia@mail.ru

PROVIDING THE AGRICULTURAL MARKET WITH YOUNG SPECIALISTS: PROBLEMS AND SOLUTIONS

Zh. Yerzhanova — candidate of economic sciences; docent of West Kazakhstan Agrarian and Technical University named after Zhangir khan, Uralsk, Kazakhstan,

E-mail: ganar_000@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6935-593X>;

A. Dossanova — master, senior lecturer of West Kazakhstan Agrarian and Technical University named after Zhangir khan, Uralsk, Kazakhstan,

E-mail: Dosalia@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0003-2590-229X>;

A. Tapalova — master, senior lecturer of West Kazakhstan Agrarian and Technical University named after Zhangir khan, Uralsk, Kazakhstan,

E-mail: tapalova-a@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-7592-5361>.

Abstract. This paper examines the current conditions and possibilities of solving the problem of providing the agricultural market with young specialists in Kazakhstan. The relevance of the study is related to the need to identify ways that will help provide agriculture with competitive personnel capable of adapting to changes in society in a developed digital economy. Despite existing government programs and changes in wages, young people do not show sufficient motivation to work in agriculture. In this regard, the level of employment in various industries and the dynamics of average wages are currently being analyzed. According to statistics, 65% of graduates do not find a job in their specialty. This highlights the need to develop educational programs that meet new requirements. The main task is to create optimal conditions for every young person to find their place, which will ensure the stability of their social status and real employment opportunities. The purpose of the research is to develop effective methods of organizing a modern agricultural market with an emphasis on attracting young professionals. In the course of the analysis, methods of distributing young people by industry and the dynamics of average wages were studied, conclusions were drawn based on graphical analysis. The results were analyzed taking into account the factors influencing the youth

movement in the agricultural sector. The author emphasizes the need to transform agriculture in the digital economy and develop new training programs for young professionals.

Keywords: young specialist, agricultural market, agricultural educational institutions, economic activity, investment, motivation, innovation

© Ж. Ержанова, А. Досанова, А. Тапалова, 2025.

Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті,
Орал, Қазақстан.

E-mail: Dosalia@mail.ru

АГРАРЛЫҚ НАРЫҚТЫ ЖАС МАМАНДАРМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ: МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН ШЕШІМДЕРІ

Ж. Ержанова — экономика ғылымдарының кандидаты, Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университетінің доценті, Орал, Қазақстан,
E-mail: ganar_000@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6935-593X>;

А. Досанова — магистр, Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университетінің аға оқытушысы, Орал, Қазақстан,
E-mail: Dosalia@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0003-2590-229X>;

А. Тапалова — магистр, Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университетінің аға оқытушысы, Орал, Қазақстан,
E-mail: tapalova-a@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-7592-5361>.

Аннотация. Бұл жұмыста Қазақстанда аграрлық нарықты жас мамандардың қамтамасыз ету мәселесін шешудің заманауи шарттары мен мүмкіндіктері қарастырылады. Зерттеудің өзектілігі дамыған цифрлық экономика жағдайында ауыл шаруашылығында қоғамдағы өзгерістерге бейімделе алатын бәсекеге қабілетті кадрлар тапшылығына байланысты білікті мамандармен қамтамасыз ету қажеттілігінен көрініс алады. Қазіргі уақытта аграрлық салада қалыптасқан қолданыстағы мемлекеттік бағдарламалар мен жалақы деңгейіндегі өзгерістерге қарамастан, жастар ауыл шаруашылығында жұмыс істеуге ынтасыз. Осыған байланысты қазіргі уақытта әртүрлі салалардағы жұмыспен қамту деңгейі мен орташа жалақы динамикасы талданды. Ауыл шаруашылығы саласы қызметкерлерінің жалақысы өскенмен салыстырмалы түрде басқа сала табысына қарағанда төмен деңгейде. Ауылдық жерлерде өмір сүру деңгейінің төмендігі мен жұмыс дағдыларының жетіспеушілігі жастардың аграрлық саладағы жұмысқа дайын болмауына әкеледі. Статистикалық мәліметтерге сәйкес, аграрлық мамандық алған түлектердің 65% - ы мамандық бойынша жұмысқа орналаспайды. Бұл жаңа талаптарға сәйкес келетін білім беру бағдарламаларын әзірлеу қажеттілігін көрсетеді. Негізгі міндет-әрбір жас адамның өз орнын табуы үшін оңтайлы жағдайлар жасау, бұл олардың әлеуметтік мәртебесінің тұрақтылығын және жұмысқа орналасудың нақты мүмкіндіктерін қамтамасыз етеді. Зерттеудің мақсаты-жас мамандарды тартуға баса назар аударып, заманауи аграрлық нарықты ұйымдастырудың

тиімді әдістерін әзірлеу. Талдау барысында жастарды салалар бойынша бөлу әдістері мен орташа жалақының динамикасы зерделенді, графикалық талдау негізінде қорытындылар жасалды. Нәтижелер аграрлық сектордағы жастардың қозғалысына әсер ететін факторларды ескере отырып талданды. Автор цифрлық экономика жағдайында ауыл шаруашылығын трансформациялау және жас мамандарды даярлаудың жаңа бағдарламаларын әзірлеу қажеттігін атап көрсетеді.

Түйін сөздер: жас маман, аграрлық нарық, аграрлық білім беру мекемелері, экономикалық қызмет, инвестиция, мотивация, инновация

© Ж. Ержанова, А. Досанова, А. Тапалова, 2025.

Западно-Казахстанский аграрно-технический университет имени

Жангир хана, Уральск, Казахстан.

E-mail: Dosalia@mail.ru

ОБЕСПЕЧЕНИЕ АГРАРНОГО РЫНКА МОЛОДЫМИ СПЕЦИАЛИСТАМИ: ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ

Ж. Ержанова — кандидат экономических наук, доцент Западно-Казахстанского аграрно-технического университета имени Жангир хана, Уральск, Казахстан,

E-mail: ganar_000@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6935-593X>;

А. Досанова — магистр, старший преподаватель Западно-Казахстанского аграрно-технического университета имени Жангир хана, Уральск, Казахстан,

E-mail: Dosalia@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0003-2590-229X>;

А. Тапалова — магистр, старший преподаватель Западно-Казахстанского аграрно-технического университета имени Жангир хана, Уральск, Казахстан,

E-mail: tapalova-a@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-7592-5361>.

Аннотация. В данной работе рассматриваются современные условия и возможности решения проблемы обеспечения аграрного рынка молодыми специалистами в Казахстане. Актуальность исследования связана с необходимостью выявления путей, которые помогут обеспечить сельское хозяйство конкурентоспособными кадрами, способными адаптироваться к изменениям в обществе в условиях развитой цифровой экономики. Несмотря на существующие государственные программы и изменения в уровне заработной платы, молодежь не проявляет достаточной мотивации к работе в сельском хозяйстве. В связи с этим в настоящее время анализируется уровень занятости в различных отраслях и динамика средней заработной платы. Даже с учетом повышения зарплат, уровень доходов в сельском хозяйстве остается низким. Существуют объективные причины, такие как низкий уровень жизни в сельской местности и нехватка трудовых навыков, из-за чего молодежь не готова к работе. Согласно статистике, 65% выпускников не находят работу по специальности. Это подчеркивает необходимость разработки образовательных программ, соответствующих новым требованиям. Основной задачей является создание оптимальных условий для того, чтобы каждый молодой человек

мог найти свое место, что обеспечит стабильность их социального статуса и реальные возможности для трудоустройства. Цель исследования заключается в разработке эффективных методов организации современного аграрного рынка с акцентом на привлечение молодых специалистов. В ходе анализа были изучены методы распределения молодежи по отраслям и динамика средней заработной платы, сделаны выводы на основе графического анализа. Результаты были проанализированы с учетом факторов, влияющих на движение молодежи в аграрном секторе. Автор подчеркивает необходимость трансформации сельского хозяйства в условиях цифровой экономики и разработки новых программ подготовки молодых специалистов.

Ключевые слова: молодой специалист, аграрный рынок, аграрные образовательные учреждения, экономическая деятельность, инвестиции, мотивация, инновации

Introduction. Scientific interest in the issues of employment and employment of young professionals is increasing. This is due to a number of objective reasons: lack of labor skills makes young people unprepared for work, many graduates do not find a job in their specialty, and the unemployment rate among young people is growing every year. This problem is becoming more and more urgent, as currently every third unemployed person is a youth. Youth and their labor potential are the foundation of the country's economy and the key to it's future development. In this regard, the main task of government agencies and institutions is to create optimal conditions for every young person to find their place, which will ensure the stability of their social status and real opportunities for education and employment corresponding to their professional level.

Local regional authorities play an important role in regulating youth employment, as each region has its own peculiarities of labor market development. Depending on the situation in each region, there are specific features of operational decision-making process in the management. Several well-established programs for youth employment and combating unemployment are currently operating in the regions. Although these programs create favorable conditions for the youth labor market, it is difficult to claim that the problem is completely solved. In the context of rapid global and technological development, it is necessary to adapt the labor market to changes, which requires constant updating of these programs. Youth unemployment contributes to increasing disparities in regional labor markets, which ultimately leads to more pronounced socio-economic differentiation of regions. Unfortunately, these programs do not achieve their goals due to the lack of scientific substantiation and systematic approach in the regions, as well as the lack of analytical work. Therefore, the scientific justification of the regulation of the regional youth labor market and the development of practical tools to combat youth unemployment remain urgent tasks today.

Materials and methods. In the process of forming the theoretical basis of the work, the works of both domestic and foreign authors devoted to human resources

were studied. In the course of the research, various methods were used to analyze the current state of youth labor resources in the agricultural market and to develop effective methods of their management. The main method of analysis was the demographic indicators of the youth workforce in different regions of Kazakhstan, studied in dynamics. This data was collected from available sources and processed to determine changes over a certain period. As a result, the key factors influencing the dynamics of youth labor resources in the agricultural sector, as well as the main risks that may affect their effective formation, were identified. As part of the research, a general monitoring of the state of the workforce involved in the agricultural sector of the Republic of Kazakhstan was also carried out. The stages of monitoring, issues of youth employment in the agricultural market, problems of unemployment and conditions for training specialists, including the acquisition of necessary skills in the modern digital economy, were considered. This method allows us to assess the possibility of effective organization of labor resources depending on the working conditions existing in the agricultural environment.

The comparative analysis allowed us to substantiate the results obtained during the study of the situation with youth labor resources in the agricultural market.

Results. Currently, labor supply is an important issue in the agrarian labor market. The limiting factors are the shortage of jobs, unfavorable working conditions in rural areas, seasonality of agriculture and low wages. One of the key areas of employment regulation is the development of the economy and support for low-income enterprises that can create jobs for the population. This includes the creation of new jobs and a number of other measures. In this context, the development of small and medium-sized enterprises plays a significant role in reducing unemployment. It helps create new jobs, stimulates innovation, promotes the development of the local economy and contributes to the enrichment of society. The level of uncertainty that characterizes modern economic conditions and is associated with constant changes in institutional mechanisms significantly affects the process of adaptation of young professionals in organizations located in rural areas. This process includes two stages: educational (at the stage of specialist training) and production (at the stage of performing professional tasks).

In modern conditions, there is a need to develop new forms and mechanisms for the adaptation of graduates of agricultural educational institutions to the real conditions of the economy and rural life. It is important to strengthen the role of educational institutions in agricultural specialties in the process of adapting their graduates to production processes and the social and labor sphere. In order to work successfully in the conditions of the modern digital economy, the agricultural industry also imposes new requirements on specialists in the field of agriculture, including the organization of work with the introduction of new scientific technologies.

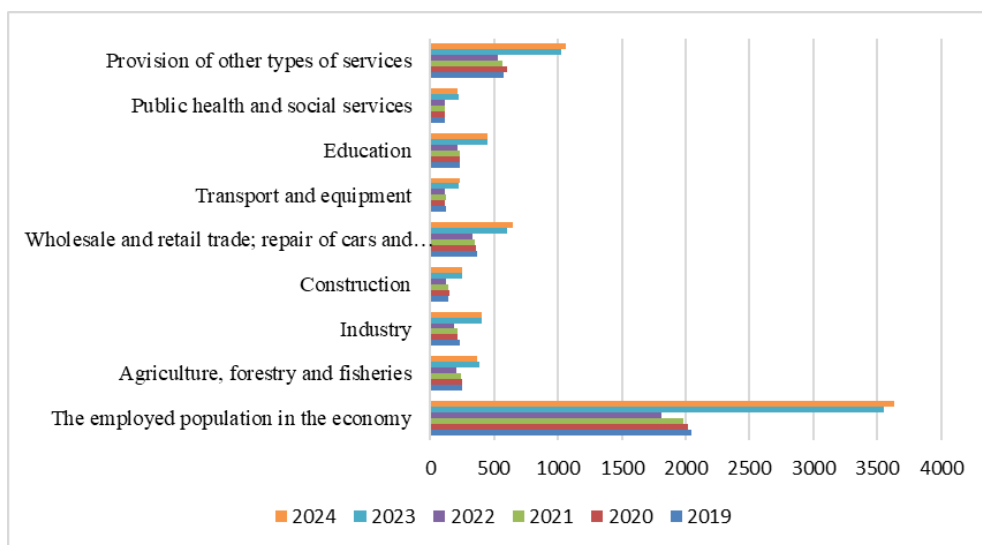

Figure 1 - Youth employment in the Republic of Kazakhstan by type of economic activity (aged 15 to 34 years), thousand people.

According to Figure 1, in 2024, the share of employed youth increased by 77.40% compared to 2021 in the reference year 2019, including the share of youth in agriculture, forestry and fisheries in 2019 amounted to 12.22%, and in 2024 this figure decreased by 10.36%. Of the total employed youth, the largest share is occupied by young people in the field of wholesale and retail sales, whose share in 2019 was 17.99%, and in 2024 - 17.73%. Of the employed youth, the smallest part is occupied by young people in the field of healthcare and social services, whose share in 2019 was 5.40% of young people employed in the economy, and 5.89% in 2024.

Table 1 - The main indicators of youth in the labor market in the Republic of Kazakhstan

Indicators	2021		2022		2023		2024		Deviation of 2024 % by 2021	
	in total	village	in total	village	in total	village	in total	village		
Labor force, thousand people	2063,4	842,3	1885,7	731,5	3685,7	1411,8	5406,5	2054,4	262,0	243,9
Employed population, thousand people	1985,8	815,0	1813,8	707,8	3555,8	1365,9	3629,4	1381,2	182,7	169,4
Employees, thousand people	1565,1	564,8	1405,8	468,6	2784,4	947,4	2810,5	949,1	179,5	168,0

Self-employed workers, thousand people	420,7	250,2	408,0	239,2	771,4	418,5	818,9	432,0	194,6	172,6
Unemployed population, thousand people	77,6	27,3	71,9	23,7	129,9	46,0	117,9	40,4	151,9	147,9
Youth unemployment rate, %	3,8	3,2	3,8	3,2	3,5	3,3	3,2	2,9		
Long-term unemployment rate, %	1,9	2,1	2,1	2,3	0,9	1,1	1,1	0,8		
Persons who are not part of the workforce, thousand people	1343,0	517,7	1434,9	506,0	1682,2	598,2	1659,1	594,5	123,5	114,8
Compiled by the authors based on the data of the Bureau of National Statistics of the Agency for Strategic Planning and Reforms of the Republic of Kazakhstan										

There is a dynamic growth of youth in all sectors. This increase can also be explained by an increase in the total number of young people, since in 2021 the proportion of young people working in rural areas was 40.82% of the total workforce, and in 2024 this figure decreased to 37.99%. This reflects a downward trend in the youth labor market in rural areas. In 2021, employees accounted for 75.85% of the total youth workforce, and 67.05% in rural areas. While in 2024, employees accounted for 51.98% of the total youth workforce, in rural areas this figure was 46.19%. In the reporting year, there has been a downward trend in the number of youth employees. In 2021, the self-employed accounted for 20.38%, in rural areas -29.70%. In 2024, the self-employed accounted for 15.14%, in rural areas -21.02%. The number of unemployed remains at the same level as a percentage of the population, with an increase in dynamics. Despite significant changes in the youth unemployment rate, the long-term unemployment rate has declined to the opposite.

Poor living conditions for young people who move to the city on their own and look for work, especially in rural areas, pose a great risk because they may not have proper education and qualifications or do not know how to use it to generate a satisfactory income (Dyba, et al., 2018). Mass migration of young people can increase youth unemployment in the city, which is a factor of socio-economic turbulence (Yerzhanova, et al., 2023).

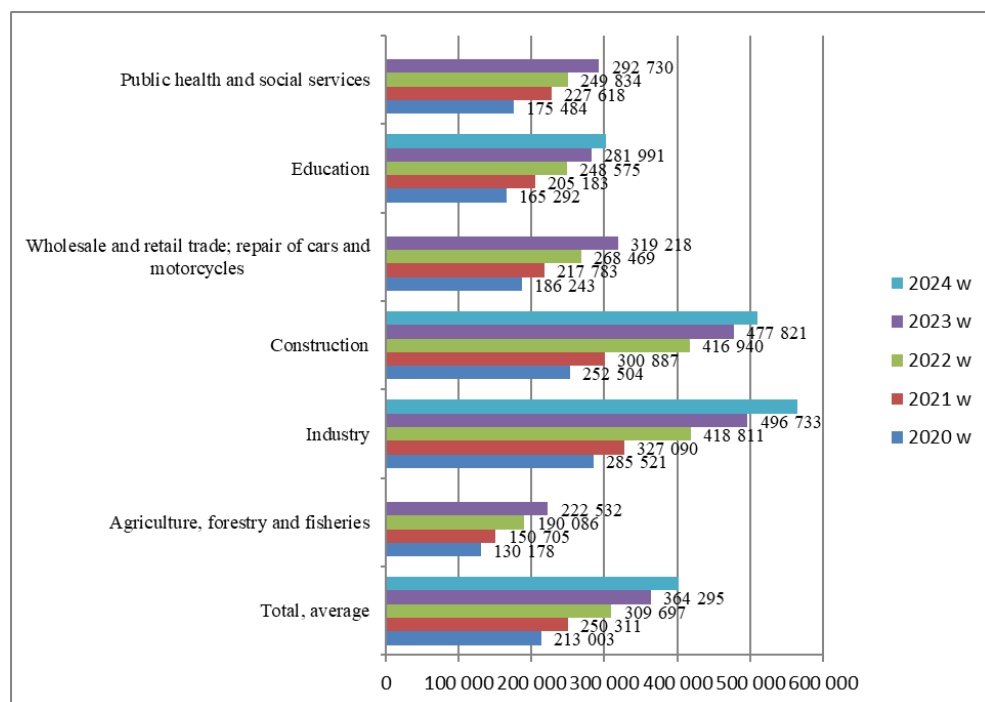

Figure 2 - Average monthly salary by main types of economic activity, thousand tenge

Analyzing the dynamics of the average monthly salary, we can see its growth in recent years (Figure 2). In 2024, the average monthly salary for the main types of economic activity increased by 89.02% compared to 2020. In particular, salaries of agricultural, forestry and fisheries workers increased by 101.55%. Nevertheless, it is still 34.83% lower than the national average wage. Although the increase in wages contributes to an increase in demand for agricultural work, their level remains below average, which, combined with high inflation, creates the need for further wage increases. Despite the positive impact of the increase in average wages in agriculture, forestry and fisheries on the standard of living in rural areas, this level remains low compared to other sectors.

Thus, the need to attract investments in agriculture for its development is becoming more and more urgent (Kunjazova, et al., 2023). In the structure of investments in the agricultural sector, the largest part of the funds is directed to animal husbandry, which amounted to 59.2 billion tenge, which is 1.5 times more than in January—March 2023. It is noteworthy that the share of investments in animal husbandry in the total volume of agricultural investments increased over the year from 26.5% to 48.2% (Mubarakova, et al., 2024).

According to the diagram (Fig.2), the wages of non-workers, the wages of farmers in agriculture, forestry by V. Sheremetev does not decrease below the most fish farms, and remains: in 2023 222532 in the composition of the year is not so. Statistically, boiler Dann, S. L. V. Deputy five dots salary so 130178 last 262384 rural increase

so rabochnikova Costa. The change is not fulfilled, the wages of farmers are boiler-boiler compared with. does not decrease below the most other sector. For example, in 2024, the salary in agriculture, forestry and fisheries is 262384, in construction it is 511043, in industry it is 564800, and in education it is 302087.

Discussion. The agricultural sector is the main industry that ensures the country's food security. It follows from the above discussions that despite the dynamic growth in the number of young people, their low interest in employment in the agricultural sector and youth dissatisfaction with the wages of the types of activities provided to young people in the future requires consideration of new ways and opportunities to attract young people to all sectors of agriculture. Because currently, lowering the age in any industry is considered a threat that will lead to a shortage of personnel in the industry in the future. Therefore, solving the personnel problem in the agricultural sector at a practical level with data differentiation is currently an urgent problem. If current trends continue, the number of people employed in the agricultural sector will increase in the south of the country, while in the north there is a decrease in young people working in agriculture. It is important to take into account that the growth of youth employment is closely related to migration processes in three large cities (Mc Donagh, 2022).

Since the study of the development of the region and the place of human resources in it was originally conducted by scientists of Western economics, most of the work of foreign researchers is devoted to the assessment of human resources and the competitiveness of the region. Including classical economists: Smith, D. Ricardo, J. Keynes, D. Bell, A. Toffler and J. Schumpeter's works were devoted to the evaluation of human resources. Consideration of human resources as an important competitive factor modern researchers in this field P. Clayton, G. Gorman, J. Martinez, R. Pirngruber, J. Petrik, J. Phillips, R. Osranek. V. Tracy, P. Uting, V. Vermeyer, S. Whittle, and others. They also caused an active debate: From a theoretical and methodological point of view, taking into account the broad experience of regional policy, the research of Russian economists: R. McIntyre, K. Fey, A. Antokhin, V. Boikov, N.G. Vishnevskaya and V. Volkov is invaluable. The works of the following Kazakhstani economic scientists S. Abildaev, N. Almerkov, J. Amanova, N. Brimbetova, O. Ignatieva, G. Kopeeva, K. Kashkimbayeva, R. Tazhibayeva and others are valuable in the study of labor resources. Despite a significant number of scientific papers devoted to the problems of youth employment and unemployment, many of their theoretical and methodological logical aspects have not been sufficiently studied (Asanova, et al., 2023) the issues of defining the essence, role and place of the youth labor market in the system of social and labor relations are still controversial (Anderson, 2015). Although there have been many programs aimed at preventing youth unemployment, a systematic program has not yet been developed (Bajdybekova, et al., 2023).

As a **result**, it is necessary to supplement theoretical and practical research on the problem of regulating the local youth labor market in modern conditions. Competitive labor resources are considered a key factor in increasing the efficiency of the agro-

industrial complex (Semin, 2022). The main problem of forming a competitive and civilized labor market remains high unemployment, especially among young people. Various programs have been developed and implemented to address employment issues in the republic.

These include:

1. "First job" — the main purpose of this program is to provide jobs for young people who have recently graduated from educational institutions, that is, to employ young professionals without work experience.

2. Roadmap — the goal of this project is to provide young people with access to education, housing, decent work, create conditions for young families and develop other areas.

3. The Enbek State Program for 2017-2021 — the main objective of the program is to provide jobs for graduates of universities and institutions of vocational and secondary specialized education.

4. The Zhas Maman project is aimed at training the most in-demand specialists.

5. The "With a diploma in the village" program and other initiatives. These programs require further improvement in accordance with the goals set.

In the modern world, artificial intelligence and new technologies require the creation of new educational specialties and the rapid adaptation of educational institutions to changes in society. It is important to focus on obtaining additional education, taking into account the constantly changing personnel requirements, which will allow systematically improving the level of professional knowledge and practical skills. To do this, it is necessary to invest in additional education at their own expense, which in the future will provide an opportunity to get a high-paying job, career growth and income increase in the form of decent wages. One of the key measures for the development and improvement of the labor market is regular monitoring, which includes an analysis of supply and demand in the labor market, as well as forecasting its trends.

In the context of slow changes in the educational system, society needs to look for new tools for the rapid integration of young people into the ever-changing labor market. The acquisition and development of various skills (soft, hard, environmental) is one of the ways to effectively respond to the challenges faced by young people. Lifelong learning is becoming increasingly relevant in a rapidly changing world that requires flexibility and adaptation from young people. Online learning is ideal for developing the human capital of young people, helping them reach their potential and achieve personal and professional goals. The Government is currently considering the possibility of introducing new forms of employment in rural areas, such as shift work, seasonal employment, and mobile entrepreneurship.

Conclusion. In the agricultural sector, it is extremely important to take measures to attract young professionals, as this industry plays a key role in the country's economy. Several effective approaches can be proposed for the successful implementation of such measures.:

- Improvement of educational programs and professional training. Increasing the

number of specialized courses and programs in agricultural specialties at universities and colleges, as well as the introduction of dual education and new educational technologies in the agricultural sector.

- Government support and grants. Provision of special grants and subsidies for young people who are receiving education and looking for work, expansion of government programs and loans to support young professionals who are implementing new projects in the agricultural sector, as well as financial and legislative assistance to young entrepreneurs in starting agribusiness.

- Improvement of working conditions in the agricultural sector. Creating stable and well-paying jobs for young professionals, reducing the gaps in living standards between urban and rural areas, as well as improving infrastructure in rural areas.

- Introduction of new technologies and innovations. Popularization of modern technologies and digital tools in the agricultural sector, support for the development of innovative programs and startups for young professionals, and improving work efficiency through automated and robotic systems.

- Motivation of specialists. Providing bonuses, incentives and career opportunities for agricultural workers, improving the quality of life in rural areas through the development of social and cultural services, organizing vocational training programs for young people, conducting trainings and seminars.

- Changing public opinion. Explaining the importance of the agricultural sector and respect for agricultural professions, popularizing the industry by demonstrating the achievements of young people in agriculture, as well as organizing advertising and information campaigns to attract people to work in the agricultural sector.

Әдебиеттер

Асанова М.К., Рахимжанова Р.А., Мусина С.Т., Вечкинзова Е.А. (2023) Влияние цифровизации на человеческие ресурсы и трудовые отношения. — Вестник Казахского университета экономики, финансов и международной торговли, 2023. — №3(52). — С. 65-75.

Anderson, M.D. (2015) Roles of rural areas in sustainable food system transformation. — Development, — №58(2-3). — P. 256-262. <https://doi.org/10.1057/s41301-016-0003-7>

Байдыбекова С.К., Сауранбай С.Б., Абенова Г.И. (2023) Рынок труда и проблемы формирования занятости в Республике Казахстан. — Вестник Казахского университета экономики, финансов и международной торговли, — №1(50). — С. 80-88

Байдыбекова С.К., Сауранбай С.Б., Сыздыкова Э.Ж. (2023) Рынок труда молодежи в Казахстане: проблемы и пути решения. — Вестник Карагандинского университета, — №1(109), — С. 140-151

Булхаирова Ж.С., Кунуркульжаева Г.Т., Ибрашева А. Ж. (2019) Человеческий капитал в сельскохозяйственной отрасли Республики Казахстан: современные тенденции. — Проблемы Агрорынка, — №4. — С. 86-93

Гиззатова А. И., Черемухина О. В. (2023) Влияние демографических факторов на функционирование рынка труда. — Наука и образование, — №2(71). — С. 3-10

Джумашева Г. Г. (2017) Проблемы и перспективы развития молодежного рынка труда в Западно-Казахстанском регионе. — Саясат policy, — №12(264). — С. 28-31

Dyba M., Gernego Iu. (2018) Private social investments as solution for rural development. — Managemet Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, — №40(3). — P. 320-328

Yerzhanova Z., Tapalova A., Zhanaïsova Z. (2023) Coordination of employment and implementation

of social programs of West Kazakhstan region. — Web of Conferences. - International Scientific and Practical Conference «Priority Directions of Complex Socio-Economic Development of the Region». — 449 p. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202344903011>

Kenzhin Z., Erzhanova Z., Sultanova M., Beisembayeva G., Amangaliyeva Z. (2016) The ways to improve the human resource management in order to optimize the migration processes within the ces member countries. — International Journal of Applied Business and Economic Research, — №14. — P. 5737-5754.

Кунызова С.К., Кунызов Е.К., Машрапов Н.К., Эрнараров Т.Я. (2023) Инвестиции в развитии человеческого капитала регионов казахстана. — Вестник Казахского университета экономики, финансов и международной торговли, — №4 (53). — С. 235-243

Мубаракова Б.Б., Уразалимова Д.С., Мусина А.Ж., Байшукурова Ж., Якудина Р.С. (2024) Развитие малого и среднего предпринимательства как фактор повышения уровня занятости РК. — Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан, — №1. — С. 603-617.

McDonagh, J. (2022) Rural futures and the future of the rural. Sustainability, — 14(11), — 6381. <https://doi.org/10.3390/su14116381>

Семина А.Н. (2022) Адаптация молодых специалистов к работе в хозяйствующих субъектах, размещённых на сельских территориях. — Экономика сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий, — №8. — С. 45-49.

Srivastava A.K., Logar B., Sanghvi S., Vaghela A., Adwani M. (2025) Vocational training and employability: A study in reference to skill development program from Gujarat, India. — Evaluation and Program Planning, — Vol.110. — 102554 p.

Fennell S., Kaur P., Jhunjhunwala A., Bedi J., Singh Y. (2018) Examining linkages between Smart Villages and Smart Cities: Learning from rural youth accessing the internet in India. — Telecommunications Policy, — 42(10). — P. 810-823.

References

Asanova M.K., Rahimzhanova R.A., Musina S.T., Vechkinzova E.A. (2023) Vliyanie cifrovizacii na chelovecheskie resursy i trudovye otnosheniya. [The impact of digitalization on human resources and labor relations]. — Vestnik Kazahskogo universiteta jekonomiki, finansov i mezhdunarodnoj trgovli, — №3(52). — P. 65-75 (in Russ.)

Anderson, M.D. (2015) Roles of rural areas in sustainable food system transformation. — Development, — №58(2-3). — P. 256-262. (in England) <https://doi.org/10.1057/s41301-016-0003-7> (in Eng.).

Bajdybekova S.K., Sauranbaj S.B., Abenova G.I. (2023) Rynok truda i problemy formirovaniya zanjatosti v Respublike Kazahstan. [Labor market and problems of employment formation in the Republic of Kazakhstan]. — Vestnik Kazahskogo universiteta jekonomiki, finansov i mezhdunarodnoj trgovli, — №1(50). — P. 80-88 (in Russ.)

Bajdybekova S. K., Sauranbaj S. B., Syzdykova Je.Zh. (2023) Rynok truda molodezhi v Kazahstane: problemy i puti resheniya. [Youth labor market in Kazakhstan: problems and solutions]. — Vestnik Karagandinskogo universiteta, — №1(109). — P. 140-151 (in Russ.)

Bulhairova Zh.S., Kunurkul'zhaeva G.T., Ibrasheva A.Zh. (2019) Chelovecheskij kapital v sel'skohozjajstvennoj otrasli Respubliki Kazahstan: sovremennye tendencii. [Human capital in the agricultural sector of the Republic of Kazakhstan: current trends]. — Problemy Agroyrnyka, — №4. — P. 86-93 (in Russ.)

Gizatova A. I., Cheremuhina O. V. (2023) Vliyanie demograficheskikh faktorov na funkcionirovanie rynka truda [The impact of demographic factors on the functioning of the labor market]. — Nauka i obrazovanie, — №2(71). — С. 3-10 (in Russ.)

Dzhusasheva G.G. (2017) Problemy i perspektivy razvitiya molodezhnogo rynka truda v Zapadno-Kazahstanskom regione. [Problems and prospects of youth labor market development in the West Kazakhstan region]. — Sajasat policy, — №12(264). — С. 28-31 (in Russ.)

Dyba M., Gernego Iu. (2018) Private social investments as solution for rural development. Managemet Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, — №40(3). — P. 320-328. (in Eng.).

Yerzhanova Z., Tapalova A., Zhanaïsova Z. (2023) Coordination of employment and implementation of social programs of West Kazakhstan region. Web of Conferences. - International Scientific and Practical Conference «Priority Directions of Complex Socio-Economic Development of the Region». 449 p. (in English) <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202344903011> (in Eng.).

Kenzhin Z., Erzhanova Z., Sultanova M., Beisembayeva G., Amangaliyeva Z. (2016) The ways to improve the human resource management in order to optimize the migration processes within the member countries. — International Journal of Applied Business and Economic Research, — №14. — P. 5737-5754. (in Eng.).

Kunjazova S.K., Kunjazov E.K., Mashrapov N.K., Jernazarov T.Ja. (2023) Investicii v razvitiï chelovecheskogo kapitala regionov kazahstana. [Investments in the development of human capital in the regions of Kazakhstan]. — Vestnik Kazahskogo universiteta jekonomiki, finansov i mezhdunarodnoj trgovli, — №4(53). — P. 235-243 (in Russ.).

Mubarakova B.B., Urazalimova D.S., Musina A.Zh., Bajshukurova Zh., Jakudina R.S. (2024) Razvitie malogo i srednego predprinimatel'stva kak faktor povysheniya urovnja zanjatosti RK. [The development of small and medium-sized businesses as a factor in increasing the employment rate of the Republic of Kazakhstan]. — Vestnik Nacional'noj akademii nauk Respubliki Kazahstan. — №1. — P. 603-617 (in Russ.).

McDonagh J. (2022) Rural futures and the future of the rural. — Sustainability, — №14(11). — 6381 p. (in English) <https://doi.org/10.3390/su14116381> (in Eng.).

Semin A.N. (2022) Adaptacija molodyh specialistov k rabote v hozjajstvujushhih sub#ektah, razmeshhjonnyh na sel'skih territorijah. [Adaptation of young professionals to work in business entities located in rural areas]. — Jekonomika sel'skohozjajstvennyh i pererabatyvajushhih predpriyatij, — №8. — P. 45-49 (in Russ.).

Srivastava A.K., Logar B., Sanghvi S., Vaghela A., Adwani M. (2025) Vocational training and employability: A study in reference to skill development program from Gujarat, India. — Evaluation and Program Planning, — Vol.110. — 102554 p. (in Eng.).

Fennell S., Kaur P., Jhunjhunwala A., Bedi J., Singh Y. (2018) Examining linkages between Smart Villages and Smart Cities: Learning from rural youth accessing the internet in India. — Telecommunications Policy, — №42(10). — P. 810-823. (in Eng.).

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www: nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Директор отдела издания научных журналов НАН РК *А. Ботанқызы*

Редакторы: *Д.С. Аленов, Ж.Ш. Әден*

Верстка на компьютере *Г.Д. Жадыранова*

Подписано в печать 20.06.2025.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

46,0 п.л. Тираж 300. Заказ 3.